Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Dibuix artístic

Sèrie 1

Indiqueu l'opció triada:

Exercici 1: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1			
Exercici 2	2.1		
	2.2		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació	2a correcció

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de DOS exercicis obligatoris. A l'exercici 1, trieu UNA de les dues opcions proposades (A o B) i indiqueu-la a la portada. A l'exercici 2, resoleu TOTS els apartats seguint les instruccions de l'enunciat.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

Figura i objecte: el pallasso

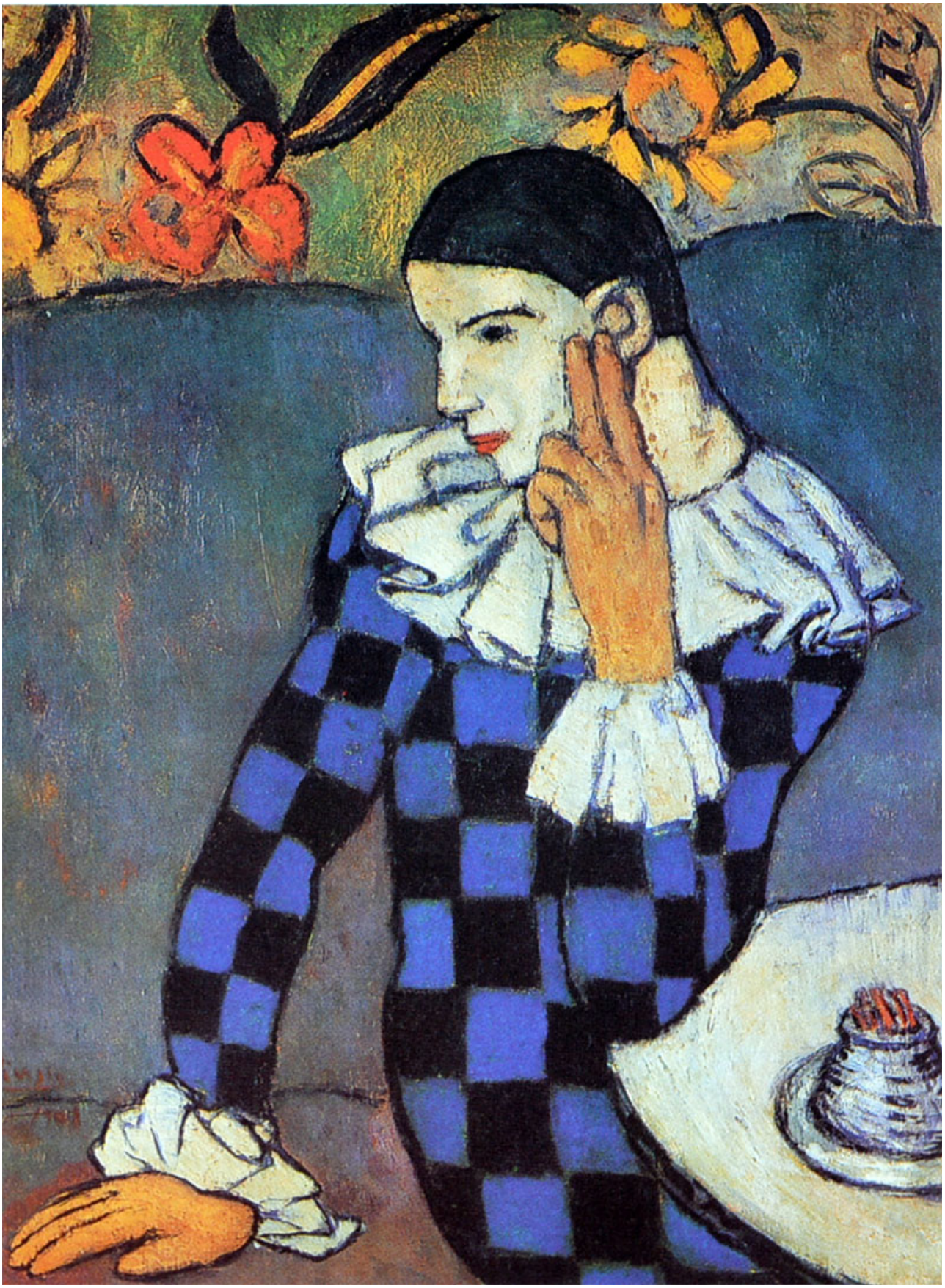
Exercici 1. Opció A

[1,5 punts]

Observeu les imatges 1 i 2.

Feu, en aquesta pàgina, una anàlisi visual comparativa de les dues imatges. Escriviu deu línies com a màxim.

Imatge 1. Pablo Picasso (1881-1973). *Arlequí pensatiu*, 1901. Oli sobre tela, 82,7 × 61,2 cm. Museu Metropolità d'Art (Met), Nova York. (L'obra de Pablo Picasso es pot veure de manera permanent al Museu Picasso de Barcelona.)
A: *Slobidka* [en línia]. <https://www.slobidka.com/images/picasso/picasso-arlequin-pensativos.jpg>.

Exercici 1. Opció B

[1,5 punts]

Observeu la imatge 2.

Feu, en aquesta pàgina, una anàlisi cromàtica de la imatge. Escriviu deu línies com a màxim.

Imatge 2. Edward Hopper (1882-1967). *Soir bleu* («Tarda blava»), 1914. Oli sobre tela, 91,8 × 182,7 cm. Museu Whitney d'Art Americà, Nova York.
A: *Whitneymedia* [en línia]. <https://whitneymedia.org/assets/artwork/6081/70_1208_cropped.jpeg>.

Exercici 2
[8,5 punts en total]

Observeu atentament les imatges 1, 2, 3 i 4.
Imagineu i dibuixeu una escena on aparegui un pallasso i un dels objectes de la imatge 4.

Per fer-ho, seguiu el guió de treball següent:

2.1. Feu amb llapis un esbós preparatori per a estudiar la composició general del dibuix, utilitzant la pàgina 8 del quadern.
[1,5 punts]

2.2. Feu el dibuix —utilitzant una tècnica seca monocroma o una tècnica seca cromàtica— en un paper DIN A3 (29,7 × 42 cm), que podeu col·locar en posició vertical o horitzontal.
[7 punts]

Tingueu en compte les observacions següents:

— Situeu lliurement el pallasso i l'objecte en el context que considereu oportú (una manifestació, una sala d'espera…).
— Es valorarà especialment la capacitat de relacionar el pallasso i l'objecte.
— Tingueu cura de personalitzar l'ambientació, l'atmosfera i la il·luminació en la representació de l'escena.
— Es valoraran la creativitat, la imaginació i l'originalitat del dibuix.
— Podeu fer la representació a mà alçada, amb regle o combinant els dos sistemes.
— Les imatges 1, 2 i 3 poden servir per a suggerir o mostrar diferents maneres de representar el dibuix que es demana a l'enunciat de l'exercici; per tant, podeu inspirar-vos-hi, però tingueu en compte que no es poden copiar ni parcialment ni totalment.
— Adapteu la composició al format escollit (vertical o horitzontal) per aconseguir un bon equilibri i una bona ocupació de l'espai.
— Adeqüeu el vostre treball de creació al temps de què disposeu.

Imatge 3. Fotografia del pallasso Charlie Rivel, 1943. Agència fotogràfica alemanya Stapf Bilderdienst, que actualment forma part del fons NIOD (fotògraf desconegut). (Josep Andreu i Lasserre (Cubelles, 1896 - Sant Pere de Ribes, 1983), més conegut pel seu nom artístic *Charlie Rivel*, va ser considerat, en la seva època, un dels millors pallassos del món.)
A: *Wikimedia* [en línia]. <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a4/Charlie_Rivel_1943.jpg/500px-Charlie_Rivel_1943.jpg>.

Imatge 4. Representacions d'objectes generades amb IA.

Exercici 2.1
[1,5 punts]

Feu, en aquesta pàgina, un esbós per a estudiar la composició general del dibuix.

Espai per a la correcció

Exercici 2.2	A	
	B	
	C	
	D	
Suma de notes parcials		

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

SÈRIE 1

Figura i objecte: el pallasso

Consideracions generals:

Cal tenir en compte que no hi ha una única resposta. Per tant, i només a títol orientatiu, esmentem una llista d'idees clau per a cada opció.

Exercici 1

(1,5 punts)

OPCIÓ A.

L'estudiant ha de fer una anàlisi visual comparativa de les **imatges 1 i 2** en un màxim de 10 línies.

IDEES CLAU

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de manera coherent, totes elles poden ser vàlides.

Les dues obres, separades per més d'una dècada i pertanyents a contextos artístics diferents, comparteixen elements temàtics i visuals com la figura de l'arlequí (o pallasso), l'ús predominant del blau i una atmosfera de melancolia i aïllament. No obstant això, les seves composicions, estils i enfocaments visuals divergeixen significativament, la qual cosa reflecteix l'evolució personal dels artistes: Picasso en el seu període blau, marcat per la tristesa, i Hopper en una exploració primerenca de la solitud urbana. A continuació, unes descripcions comparatives.

- **Composició i estructura**: Picasso opta per una composició vertical, íntima i centrada en una sola figura, i crea un espai tancat i introspectiu que convida l'espectador a connectar amb l'emoció individual. En contrast, Hopper fa servir una composició horitzontal àmplia i escènica amb múltiples figures disperses, que emfatitza la distància entre elles i genera una sensació de fragmentació social. Mentre Picasso simplifica l'entorn per focalitzar-se en l'arlequí, Hopper omple l'espai amb detalls narratius que suggereixen una història col·lectiva inacabada.

- **Colors i il·luminació**: ambdues obres comparteixen una paleta dominada pel blau, simbòlicament associat a sentiments de melancolia –en Picasso, un blau monocromàtic que ho impregna tot per reflectir depressió personal; en Hopper, un blau nocturn més variat, amb contrastos de llum artificials que accentuen la

nocturnitat de l'escena. Picasso empra tocs càlids subtils per humanitzar, mentre que Hopper empra ombres dures per augmentar la sensació de fredor emocional, a més d'insinuar algun punt de color càlid també.

- **Figura del pallasso o arlequí i expressió**: el pallasso és central en les dues obres, però de caràcter diferent: en Picasso, és una figura vulnerable i pensativa, i fusiona Arlequí i Pierrot per evocar patiment personal; en Hopper és un pallasso grotesc i aliè, rodejat d'altres però igualment en solitud, reforçada per la preeminència de la seva lluminositat respecte a la resta de figures, que representen la màscara social en un context urbà. Picasso humanitza el personatge amb una postura natural, mentre que Hopper el fa exagerat i distant, com un símbol d'alienació.

- **Estil i influències**: Picasso mostra un estil postimpressionista en transició, amb pinzellades expressives i influències franceses; Hopper, amb un tractament més realista d'espais i figures, ja apunta al seu estil americà d'aïllament urbà. Temàticament, ambdues tracten la solitud, però Picasso la fa interior i personal, mentre que Hopper la fa col·lectiva i social.

Arlequí pensatiu és una meditació íntima sobre el dolor individual, mentre que *Tarda blava* amplia aquesta melancolia a un panorama social alienat. Aquestes diferències visuals reflecteixen les èpoques: el període blau de Picasso com a resposta personal a la tragèdia i l'exploració que fa Hopper de la modernitat desconnectada.

Opció B.

L'estudiant ha de fer una anàlisi cromàtica de la **imatge 2.**

IDEES CLAU

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses anàlisis. Si s'argumenten de manera coherent, totes elles poden ser vàlides.

Ressaltem:

Tarda blava (títol original: *Soir bleu*), pintada per Edward Hopper el 1914 després del seu viatge a París, és una obra de gran format (91,4 × 182,9 cm), que representa una escena nocturna en una terrassa de cafè, amb figures alienades com un pallasso blanc, una prostituta i clients burgesos. Cromàticament, l'obra es caracteritza per una paleta dominada pel blau, que no només dona nom a la pintura, sinó que serveix com a vehicle principal per transmetre temes de melancolia, aïllament i alienació urbana. Aquesta elecció cromàtica reflecteix influències europees (com Matisse o Picasso) però anuncia l'estil realista americà de Hopper, en què el color és estratègic per guiar l'atenció i evocar emocions.

- El color blau profund i fred impregna el fons, que representa un cel nocturn o una tenda, i crea una atmosfera de fredor emocional. Aquest blau variant —des de tons intensos fins a blaus més clars i grisos— simbolitza la solitud i la distància, i evoca el vespre blau del títol. Aquest ús monocromàtic del blau recorda el període blau de Picasso, però Hopper l'empra per contrastar amb elements més càlids i destacar-ne l'alienació.

- Contrastos amb blancs i grisos**:** les figures principals, com el pallasso central vestit de blanc lluminós amb maquillatge exagerat, destaquen contra el blau dominant, i crea un efecte de siluetes aïllades. El blanc simbolitza vulnerabilitat i màscara social, mentre que els grisos neutres en les robes dels clients afegeixen un to de monotonia urbana i existencial. Aquests contrastos tonals (clarobscur) dirigeixen l'atenció cap al centre, on el pallasso sembla flotar en un buit emocional.

- Accents càlids i secundaris: Hopper introdueix tocs subtils de vermell (en llavis de la prostituta o detalls mínims), groc (en llums artificials o cigarrets) i marró terrós (en elements de fusta o terra). Aquests colors càlids són estratègics: el vermell, per analogia dels colors, evoca passió reprimida o perill, mentre que el groc suggereix il·luminació artificial, la qual cosa reforça la sensació d'artificialitat de l'escena. No obstant això, aquests accents són menors i ofegats pel blau, la qual cosa evita qualsevol sensació de vitalitat i subratlla la melancolia.

- Simbolisme i efectes cromàtics: la paleta de colors és intencionalment limitada i freda, i reflecteix la transició de Hopper des d'influències franceses fins a una

exploració de la psique humana. El blau dominant evoca depressió i introspecció, similar a la manera com Hopper utilitza la llum i l'ombra en obres posteriors, com *Nighthawks*. Els contrastos cromàtics creen una tensió visual: el blanc fred del pallasso contra el blau nocturn simbolitza l'aïllament enmig de la multitud, mentre que els accents càlids poden insinuar relacions humanes frustrades. Aquesta elecció cromàtica també expressa una crítica a la societat moderna: el blau unificador uneix les figures visualment, però els tons freds emfasitzen la seva desconnexió emocional.

L'anàlisi cromàtica de *Tarda blava* revela una paleta estratègica en què el blau fred domina per evocar melancolia, amb contrastos que destaquen l'alienació. Aquesta obra marca un punt d'inflexió en la carrera de Hopper, en què el color no és decoratiu sinó psicològic.

Es valoren també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne o les derivades de visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

Exercici 2

(8,5 punts)

Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema "Figura i objecte: el pallasso". Les imatges 1, 2 i 3 hi fan una referència explícita.

L'objectiu de l'exercici és obtenir una composició d'una escena on aparegui un pallasso i un objecte de la imatge 4.

Es tracta d'un exercici de creació complex, resultat de sintetitzar, per part de l'examinand, diferents aportacions parcials habituals en l'aprenentatge del dibuix artístic. Aquests capacitats són:

1. La memòria visual, ja que es demanen representacions de figures humanes, objectes i contexts que sens dubte figuren en l'arxiu visual personal.
2. Capacitat de representació, ja que es requereix versemblança dels elements representats i transformats.
3. Interpretació i imaginació, és a dir, intentar donar una resposta pròpia i original, resultat de la transformació subjectiva dels elements triats.
4. Domini tècnic en l'ús de la tècnica triada.

Com a consideracions generals, cal tenir en compte que l'examinand té l'opció de resoldre l'enunciat fent servir diferents graus de figuració. Es valora:

- Les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- La destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- El risc a l'hora de presentar solucions creatives.

Esbós

(1,5 punts):

En l'esbós, l'examinand ha d'estudiar la composició que pretén dur a terme (pàgina 8 del quadern d'examen). Aquestes intencionalitats han de ser ben evidents als esbossos. No es puntuen els esbossos que no responguin a l'enunciat de la pregunta. L'esbós ha de servir per preparar realment el dibuix gran.

Es valora:

- La utilització clara del dibuix per fer un projecte artístic (dibuix en DIN A3 de 29,7 cm × 42 cm) i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.

Treball de 29,7 × 42 cm

(7 punts)

Es valora:

- La capacitat imaginativa per relacionar figura i objecte.
- La competència gràfica per resoldre la proposta (a mà alçada, amb regles o combinant ambdues).
- La capacitat de relacionar la figura i el fons.
- L'habilitat de l'examinand a l'hora de crear una ambientació, a través de llums i ombres, degradats, contrastos, superposicions, tal com es demana en l'enunciat.
- La capacitat imaginativa de la representació de l'escena.
- El domini de la composició i de la superfície del dibuix.
- La creativitat en la interpretació dels elements que es demanen en l'enunciat.

- El bon tractament de la tècnica triada.
- Altres aspectes que el corrector pot considerar en funció de la mena de dibuix que s'hagi fet.

El corrector ha d'adoptar els criteris de flexibilitat recomanats a les reunions de correctors.

L'examinand té l'opció d'escollir la tècnica dintre de les anomenades "tècniques seques" i optar per una resposta monocroma o en color; per tant, es valora especialment l'ús correcte de la tècnica triada.